

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розкрито сутність та особливості механізму управління витратами на здійснення інноваційної діяльності; охарактеризовано процес управління витратами при впровадженні інноваційного проекту, обґрунтовано, що оптимізація витрат дозволить залучити в інноваційний процес додаткові інвестиційні ресурси та активізувати підприємницьку діяльність.

Ключові слова: інновація, інноваційна діяльність, інноваційний проект, механізм управління витратами.

Abstract

There has been opened the essence and features of the controlling mechanism of costs for innovation activities. Process of cost management to implement an innovative project was described. Also there has been proved that cost optimization would attract additional investment resources to innovative process and intensify business.

Keywords: innovation, innovation activity, innovation project, cost management mechanism.

Вступ

Функціонування підприємства вимагає постійного моніторингу управління його витратами. Від ефективності механізму управління витратами інноваційної діяльності залежить не лише розмір витрат на здійснення інноваційних досліджень, але й результативність впровадження на підприємстві новітніх науково-технічних розробок та досягнення ним конкурентних переваг на ринку. Адже, саме застосування інновацій здатне забезпечити підприємствам подальший розвиток, зміцнення позицій на існуючих ринках та вихід на нові, а країні зайняти належне місце у світовій економіці. Але для розробки та впровадження інноваційних проектів потрібно здійснити витрати у вигляді інвестування цих проектів.

Дослідженню проблем забезпечення організації інноваційної діяльності та управлінню нею присвячені наукові праці таких повідних українських економістів, як О. І. Амоша, І. А. Білоусова, М. І. Долішній, О. С. Русінова, О. В. Савчук, М. Г. Чумаченко та ін. Разом з тим, залишаються недостатньо розробленими питання управління витратами на здійснення інноваційної діяльності.

Метою статті є обґрунтування необхідності створення в Україні ефективного механізму управління витратами інноваційної діяльності підприємств, що дозволить підвищити ефективність розробки та впровадження інновацій та досягти підприємствами конкурентних переваг на сучасному ринку.

Результати дослідження

Витрати на здійснення різних видів інноваційної діяльності здійснюються як на рівні окремих підприємств, так і на рівні галузей, регіонів і загалом держави. Зрозуміло, що такі витрати, які будь-які інші комерційні витрати в умовах ринкової економіки, мають бути раціональними, для чого ними потрібно управляти. Для ефективного управління витратами необхідно створення дієздатного механізму, який би дозволив запровадити гнучку методику розрахунку та оптимізації витрат на впровадження інноваційних проектів (з урахуванням можливості взаємного використання ресурсів) і методи моніторингу процесу їх впровадження [1, с. 179].

Механізм управління витратами інноваційної діяльності являє собою сукупність прийнятих допускень, цілей і процедур, за допомогою яких здійснюється реалізація функцій управління витратами.

Управління витратами насамперед передбачає складання бюджету інноваційного проекту, який показує, скільки необхідно витратити фінансових засобів на його розробку та впровадження впродовж усього періоду його здійснення. Розробляючи бюджет підприємства, важливо визначити характер і ступінь контролю за його фінансовими ресурсами. Ухвалення бюджету інноваційного проекту, як правило, проходить декілька етапів. Спочатку менеджер проекту розглядає програму досліджень і з економістом складає бюджет, враховуючи масштаби, потребу в кадрах та інвестиціях. Потім він складає проект бюджету, обговорює його з вищим керівництвом. У разі необхідності плановий чи фінансовий відділи вносять зміни, корективи, розбивають за статтями витрат та періодами реалізації. На завершальному етапі остаточний варіант бюджету затверджують. Для того, щоб бюджет як інструмент планування та контролю застосовувати максимально ефективно, науковці рекомендують передбачити розподіл витрат у часі за кожним видом робіт у розрізі можливих варіантів використання засобів: нормальний, прискорений чи уповільнений [2].

Оскільки інноваційний проект здебільшого розраховують на декілька років, то бюджет першого року деталізують поквартально і помісячно, а бюджети майбутніх років планують з визначенням річних витрат за окремими статтями, адже можливі корективи внаслідок зміни вартості робіт, цін, податків тощо. На основі загального бюджету формують плани окремих виконавців. Та врешті результати інноваційної діяльності чітко передбачити всеодно нереально, тому обсяги запланованих коштів зазвичай не збігаються з фактичними витратами. Багато в чому обсяги витрат на інноваційну діяльність залежать від ефективності функціонування механізму управління цими витратами.

Управління витратами на виробництво класичних видів продукції та витратами на інноваційні процеси потребує застосування різних методів. Особливістю управління витратами на здійснення інноваційної діяльності є те, що впровадження у виробничий процес нових технологій потребує перегляду існуючих нормативних витрат та зумовлює необхідність вдосконалення існуючих чи розробки нових методів управління інноваційними процесами та об'єктами, які б відображали їхню специфіку, були певною мірою унікальними для кожного окремого об'єкта управління.

Висновки

Отже, створення ефективного механізму управління витратами на здійснення інноваційної діяльності сприятиме оптимізації витрат на інноваційні проекти як з боку окремих підприємств, так і державних витрат, що дозволить залучити додаткові інвестиційні ресурси та активізувати інноваційну підприємницьку діяльність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Русінова О. С. Щодо ефективного управління інноваційними процесами / О. С. Русінова // *Економіческие проблемы и перспективы стабилизации экономики Украины: Сб. науч. тр.* – Донецьк : ІЕП НАН України. 2010. – С. 178-188.
2. Білоусова І. А. Проблеми обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції в промисловості / І. А. Білоусова, М. Г. Чумаченко // *Бухгалтерський облік і аудит.* – 2009. – № 2. – С. 3–10.

Віталій Володимирович Зянько – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: fk.zank@gmail.com

Дун Чживей – аспірант кафедри фінансів, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: 670142846@qq.com

Zianko Vitalii V. - Doctor of Economics, Professor, Head of Finance, Vinnytsia National Technical University. Vinnitsa, e-mail: fk.zank@gmail.com

Dong Chzhyvei – Post-Graduate Student of the Chair of Finance, Vinnytsia National Technical University, Vinnitsa, e-mail: 670142846@qq.com